

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

Kiadó hivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Közigazgatási reform.

A közigazgatás egyszerűsítése" szerény czim alatt indult meg a magyar törvényhozás 1899 ik évi intézkedése folytán az a nagyszabású munka, mely a belügyminiszteriumban folytatott alapos és körültekintő munkálát után a f. hó 16 iki kelttel kibocsátott rendeletekben látott napvilágot. A rendeletek a közigazgatásnak ugy anyagára, mint különösen szellemére részletesen kiterjednek s bizonynyal jó hatással lesznek a nép érdekeinek védelmére s a tisztviselő tekintélyének emelésére is. Ezen rendeletek fontosabb részleteit ezínek szerint csoportosítva közöljük az alábbi sorokban, megjegyezve, hogy a vármegyei pénzkézelés reformját már a mult számunkban részletesen ismertettük.

A főszolgabíró és a nép. Az új ev elejen életbelépő vármegyei ügyviteli szabályok rendelete szerint a főszolgabíró a vármegye közönsége által rendszeresített tárgyalási napokon, ilyenek nem léteben pedig havonként legalább egyszer, bizonyos előre meghatározott s a közönség tudomására hozott napokon, járásának a szomszédos községek részéről is könnyen elérhető nagyobb községeiben megjelenni köteles s itt a panaszok és kerelmek meghallgatása, az esetleges felvilágosítások megadása, a kihallgatások és vizsgálatok foganatosítása, valamint a szükséges intézkedések közvetlen megtétele végett tárgyalási napokat tart. A sorrend megállapításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a tárgyalási napok felváltva, a járás különböző vidékein tartassanak. A nem közérdekű szóbeli panaszoknál első sorban az egyezés létesítését kell megkísérteni s csak ha ez nem sikerül, kell a panaszról jegyzőkönyvet felvenni. Hasonlóképpen intézkedik a községi és körjegyzői ügyviteli szabályzat, a mennyiben a jegyző a panaszok meghallgatása végett hasonlóképpen előre megállapított látogatási napokon személyesen megjelenni tartozik a körzethez tartó községekben.

Udvariasság a közigazgatásban. A vármegyek számára kidolgozott ügyviteli szabályzat eltérli a hosszú czikornyás, felesleges czimzésekkel s egyáltalán mellőzi a felesleges udvariassági szólásformákat, p. o. „Van szerencsem“, stb. Ezután csak ilyen czimzések és megszólítások lesznek a hivatalos iratokon: „Belügyminiszter úr! Jelentem, stb.“ Ellenben az ügyviteli szabályzat szigorúan meghagyja a tisztviselőknök, hogy a felekkel előzetesen, szolgálatkészek, udvariasak legyenek. Kérdésközlés esetén a feleket felvilágosítás, értesítéssel ellátni tartoznak. Vagy ha ez nem áll hatáskörükben, a feleket utbaigazítással ellátni kötelesek. Ez a felekkel való udvarias bánásmód fegyelmi vetség terhe mellett, különös szigorúsággal meg van hagyva a községi és körjegyzőknek, kiket a köznép legközelebb talál ügyes-bajos dolgaiban.

Gyorsaság az ügyek intézésében. A vármegyek részére kidolgozott új ügyviteli szabályzatban az ügydarabok elintézési idejére nézve a következő intézkedések vannak: Az előadók kötelesek a „Ma“ jelzésű iktatványokat meg a kiosztás napján, a „S“ jelzésűket, valamint a többi soronkívül elintézendőket legkésőbb 48 óra alatt elintézni és az alispánnak bemutatni. A nem soronkívül ügydarabokat az iktatószámok sorrendje szerint, legkésőbb a kiosztás illetőleg az átvétel napjától számított 8 nap alatt, terjedelmes és hosszabb tanulmányozást kívánó ügyeket pedig legkésőbb 15 nap alatt kell elintézni. Nyolcz, illetőleg tizenöt napon túl az előadó elintézetlen ügydarabot magánál nem tarthat, kivéve, ha az alispán az elintézési tervet elkészítésére már előre hosszabb határidőt adott. Ha az elintézés a rendes határidő leteltéig nem történhetik meg, az előadó köteles az ügydarabot az alispánnak bemutatni, a ki az elintézésre újabb határidőt

adhat. Soronkívül kell elintézni minden olyan ügyet: 1. melynek soronkívül elintézését törvény vagy rendelet kívánja; 2. melyet az alispán „Ma“ vagy „S“ (sürgős) jelzéssel látott el; 3. melynek soronkívül elintézését a felsőbb hatóság elrendelte; 4. melynek ezt a dolog természete, vagy a kitűzött határidő betartatása megköveteli; 5. melynek eldöntésétől más ügy megindítása, vagy valamely folyamatban levőnek további ellátása függ; 6. melynek hiányzó ügyiratokkal való felszerelése szükséges. Végül soronkívül kell továbbítani a nem illetékes hatóságokhoz postán érkezett jogorvoslati beadványokat és a mas hatóságokhoz czimzett pályázati kérvényeket. A soronkívül elintézés" kérdését az előadó által bejelentett kétség esetében az alispán dönti el.

Vármegyei Hivatalos Lap. A vasárnap közzétett vármegyei új ügyviteli szabályzat egy vármegyei hivatalos lap létesítése iránt is intézkedik, a következőleg: Legkésőbb 1903. évi július hó 1-től kezdve minden vármegyében külön lapként „Vármegyei Hivatalos Lap“ot kell létesíteni. A hivatalos lap szerkesztésével az alispán a vármegyei tisztviselők egyikét bizza meg. A Hivatalos Lap előfizetési árát a belügyminiszter jóváhagyása mellett a vármegye közönsége állapítja meg, az esetleg nem fedezhető lapkiadás a vármegye házi pénztárát terheli.

A Hivatalos Lap hivatalos kiadvány, melynek minden rendelkezése a czimzésben megjelölt hivatalt vagy tisztviselőt külön rendelkezés nélkül is éppugy kötelezi, mint az írásban kiadott külön rendelet.

A Hivatalos Lap az állam hivatalos nyelvén jelenik meg. A Hivatalos Lap vármegyei szabályrendeletek, közérdekű határozatok, általános jellegű miniszteri vagy közpofoku hatósági rendeletek és utasítások kihirdetésére, értesítések, elvi jelentőségű határozatok s más hasonló természetű közlemények közlésére, további intézkedést igénylő általános rendeleteknek végrehajtás végett kiadására, hivatalos jellegű személyi ügyek, meghívók, tárgysorozatok, pályázatok, hivatalos hirdetések és körözvények s egyáltalán oly hivatalos közlemények közzétételére szolgál, melyek nem bizalmas természetűek s melyek nem egyes hatósághoz vannak intézve, hanem a hatóságok nagyobb közét érdeklik. Rovatbeosztása következő:

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok. II. További intézkedést igénylő, általános jellegű rendeletek. III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények. IV. Személyi hírek (a mennyiben azok közlése a közigazgatás érdekében szükséges vagy indokolt; pl. változások a tisztikarban vagy a közigazgatási bizottságban, helyettesítések stb.) V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözvények. Azokat a vármegyei határozatokat és szabályrendeleteket, melyek közérdekű voltuknál fogva közhírré teendők, a vármegyei közgyűlés megtartásától, illetőleg a határozat meghozatalától számított 8 nap alatt a Vármegyei Hivatalos Lapban kihirdetés végett fel kell venni. Ezek a határozatok és szabályrendeletek az 1901. XX. t. cz. 33. §. értelmében a Hivatalos Lap megjelenését követő 8-ik napon szabályszerűen kihirdetetteknek tekintendők s ez utóbbi naptól számít a 15 napos felebbviteli határidő. A Hivatalos Lap utján közzetett határozatok és szabályrendeletek kihirdetéséről külön hirdetési bizonyítványok betérjesztése nem szükséges.

A község (rendezett tanácsu város) lappeldányai minden községben (városban) a közszemlére kitétel szokásos helyén (az irodában, a községházán, vagy a hol nincs községháza, a bíró lakasán) közszemlére teendők. A Hivatalos Lap hetenkint egyszer, csütörtökön jelenik meg. Ha a Hivatalos Lap példányait a megjelenés napjától számított 5 nap alatt felszólalás (reklamáció) útján nem követelik, azok kézbesítetteknek s a bennük foglalt közlemények az illető hivatal részére kiadottaknak tekintetnek. A felszólalást (reklamáció) távbeszélő útján vagy írásban a lap szerkesztésével megbízott tisztviselőhöz kell intézni.

Megfelel-e népoktatásunk a nevelési követelményeknek?

Azt hiszem a tekintete" szerkesztőség szivesen ad helyet arra, hogy esetleg pro et contra e kérdéssel becses lapjában éppen a kérdés fontosságát tekintve, foglalkozzunk. Magam részéről kijelentem, tamadni senkit sem akarok, annál kevésbé nem szándékom a népoktatási törvényeket, az ebben rejlő irányelveket kifogásolva újjakkal pótoltatni.

Kérdésem egyenesen arra irányul, hogy a meglevő törvények, nevelési irányok között iskoláink, — melyek a népoktatásnak eszközei — megfelel-e a nevelési követelményeknek?

Előre bocsátom, hogy a nevelés alatt legelső helyen nemzeti, második helyen vallásos és az erkölcsökben az életre kiható nevelést értek.

Hogy megfelel-e erre az állításra a bizonyítékokat a gyakorlati életben beigazolt tapasztalatok felhozásával fogadom el, s nem azzal — a mit már elköpztartott az e teren firkalók nagy serege, — hogy a mult és jelen között nagy a különbség. Mert én, ha talán sötét szemüvegen keresztül nézem is a multat és jelent nem találok sok bizonyítékot arra, hogy népiskoláinkban a nemzeti és vallásos nevelés ma sokkal fölötte állana a multnak.

A statisztikai kimutatások természetesen a magyarosodás gyarapodásával a nemzeti nevelést igazolják, — de ha a 30 évvel ezelőtti számát nézzük a néptanítóknak — én ebben sem találok semmi rendkívüli nagyobb haladást. Ha pedig ma a vallás iránti közönyt, az erkölcs lazulását, az ifjúság könnyelműségét, szóval az erkölcsi, szép iránti érzéketlenséget vizsgálom, itt visszaesést látok és tapasztalok.

Ezek pedig arra engednek következtetni, hogy népoktatásunk felületes, s hogy iskoláinkból is talán éppen a felhalmozott teüivalók miatt kezd kihálni az, a mi életet adhat a nevelésnek: a nevelés iránti aspiratio.

Megengedem, hogy a tankötelesek beiskoláztatására ma nagyobb gond fordittatik, mint hajdan, de lelki élet nélkül, a törvény rideg §-ainak betartásával és csak a pusztá kötelesség teljesítésével, az iskola iránti szeretet hiánya mellett eredményt elérni nem lehet.

Mindaddig, míg népünk be nem látja, meg nem érti azt, hogy iskolai nevelésünk egy más világot tár fel előtte, a melyben öüomágát is másképpen ismeri, a melyben más érzés, más gondolat kér helyet a szívben és a lélekben; mindaddig míg meg nem tudja, fel nem fogja, hogy a nevelés eszköz arra, hogy az élet gondjibajai az által megkönnyebbíttessenek, — nincs szeretet az iskola iránt. S ha szeretet nincs, eredmény sincs.

Ne a kötelesség rideg teljesítése, nemcsak eleget tenni a kellő kívánalmaknak, nemcsak a hetköznapra óra mutatójának lassu járasa szerint leórolni a rövid időt, legyen fárasztógondja a tanítónak, hanem egész lelkevilágát vigye be az iskolába. Lássá be a nemzeti élet óriási nagy munkáját. A nemzeti nevelést ne irányítsa a törvény, kívánalma, hanem az a tudat, hogy a fárasztó munkával, ennek hatásával legyen magyar a maga egészében e haza minden gyermeke. Szeretettel kapcsolja, édesítse magába a tanító a nem magyar ajku honpolgárok gyermekeit is, hadd érezzék azt a szeretetet, mely őket hozzánk csatolja. Ismeresse a magyar nemzet dicső multját, de ne érintse azon szomorú idöket, a melyekben a testvérharcz gyűlölséget okozott e föld gyermekei között, söt mutasson arra, hogy itt most a haza közös, együttes érzelem kell, hogy egymáshoz csatloljon.

Az iskola kapuja ne képezzen választófalat a tanító és szülők között. Érintkezzék a tanító szeretettel azokkal, hogy a nevelés hatása egyszerre hódítson.

Legyen a tanító vallásos, tartozzék ő bármely felekezethez, ne bántsa a mások hitét, hitbéli meggyőződését, gyakoroltassa a templomba járást. Ébressztgesse tanításai közben is az Isten iránti szeretetet. Kísérje figyelemmel a gyermeknek játékát, lesse el szavait, s a hol csak észre veszi a gyomot, tépessze szeretettel. Valassza ki a hazafias és vallásos énekeket, hogy ezekben is a nemzeti és vallásos irány betartassék.

Terjedjen ki a figyelme az ifjuság viselkedésére is s a teli hosszú estvék unalmas óráit összejövetelek által tegye kellemessé s az által elvetett nevelési magvak fejlődését kísérve, mintegy adjon bensőleg ékesseget az ifjuság külső szépségének.

Legyen a tanító egész szív egész lélek, mert csak e kettőnek erejével lehet megfelelő népoktatásunk a nevelési követelményeknek. Ennek a kettőnek segítségével tárhat új világot a jövő nemzedék előtt. E kettővel végezhet hódító munkát. Lehet, hogy a miket írok nem új dolgok, de hogy a tenni való sok, azt el nem vitathatja senki.

Havasí.

A megélhetés kérdése és a mészárosok Abrudbányán.

Országszerte felhangzik a panasz a nap nap után terhebbé váló megélhetés miatt; csak Abrudbányán van még az az Eldorádó, a melynek édes keserűségét hallgatagon tűri a szerencsétlen tisztviselői osztály s a tönkrement polgárság.

Mintha csak a vészteljes, halalos lejtőn, melyen a megmentéshez már gondolni sem lehet, úgy cselekszik mindenki, kivéve a mészárosokat, kik meg ezt az alkalmat is a maguk javára tudják felhasználni.

A piaci rengeteg drágaság miatt, mert búzát, tengerit, veteményt, gyümölcsöt messze vidékről kell szállítani, nehéz a védekezés; de a hús árat rendszabályozni lehet mert a Havasnak marhaállománya bőségben van, s innen nincsen kivétel. A mészárosok tetszésük szerint vásárolhatnak, de tetszésük szerint is árulnak. S így míg egyfelől a marhatartók érzik az elszigeteltség nyomorát, addig másfelől a fogyasztók koppasztódnak meg filléreiktől.

Budapest képes rendszabályokkal korlátokat állítani polgárai érdekében; Abrudbánya város tanácsa úgy látszik, mire sem képes.

Lehet, hogy a hivatalosoknak nincs okuk mit felszólalni; én legalább sohasem hallottam, hogy polgármester, rendőrkapitány zugolódott volna. Ámde nem oda Buda, mi is volnánk valamik! Hát instáljuk alásan a hivatalos urakat, lépjenek fel érettségük is, mert az nem járja, hogy a szegény ember, ha véletlen egy font sertéshúsrá egy parányi szalonna esik, ezért 65—70 krt fizessen, s ha mer szólani, ezért a mészárosok által kicsufoltassék.

Nem érzékenykedünk; de már azt mészárosaink sem tagadhatják meg, hogy nem az őseiktől örökölt vagyonból gazdagodnak, mulatnak, hanem a mi verejtekkel szerzett keserves filléreinkből. Csak nekik nem szabad károsodni, a fogyasztónak kell érettségük tükre menni.

Tisztelettel kérjük a városi tanácsot, tekintsen szét, mert ha nem, vállalva olyan Consortiumot létesítsünk, hogy kereskedő, mészáros, kocsimáros együtt fog keseregni. Magunk fogunk magunkról gondoskodni; akkor aztán menjenek a hivatalosok a maguk deádelgetett mészárosaikhoz.

Felajdulásunkat ajánljuk a városi Tanács figyelmébe.
Fogyasztó.

A közönség köréből.

Tisztességtelen verseny.

Kapzsissággal párosult konkurrenzia szedi adóját néhány hét óta városunk fogyasztó közönségének zsebéből.

Mint a fogyasztási konzum-cikkek egyik jelentékeny tetele: a tojás körül ütött ki piacunkon a háború. És míg a termelőre nézve agrárius szempontból kedvezőnek mondható az akció; addig városunk fogyasztó közönsége súlyosan érzi a kapzsi számításból előidéztet harcrot.

Ha valóban reális alapja volna amaz aktuális ténynek, — a mi a közönség előtt minden indokolás nélkül áll, — hogy hetipiacunkon a tojás 3 darabonként 22 fillér, és darabonként 8 fillér, őszinte örömmel látnok ezen, bár sajnos körülményt, a szegény termelő nép érdeke szempontjából; de arról győződünk meg, hogy ezen gazdasági termékre nézve a jelenlegi abnormalis állapotot nem a kedvezőtlen gazdasági situatiók alkoták hanem egy ember, tudniillik Fesztinger A. Dávid úr helybeli fűszer- és vegyeskereskedő, tisztán abból a célból, hogy egy regibb czeget: a Fenichelét, mely czeg már évtizedek óta tojás-exportjával normálisan és elismerésre méltóan dolgozik, meggyengítsen. Nem számolva a közönség fontos érdekével sem, úgy a szomszédos községekben, mint helyben is, embereivel foglalja es tul fizeti a behozatalokat.

Ez a verseny nem tisztességes verseny, mert a nagyenyedi tojás-piac arjgyezéseivel ma fölülmúlja a londoni piacot, a hol pedig ezen cikkből az egész kontinensre irányítják az árakat.

Ha a jelenlegi állapothoz ellenkezőleg bojkott állana de bármily termékre nézve, a mi megint a termelőre lenne nagy mértékben káros hatású; éppen úgy fel kellene szólalnia akkor is a közvéleménynek, mint jelen esetben, a hol egy 7280 lakossal bíró városnak fogyasztó közönsége, egy embernek kényéből, 30%-kal magasabb árban kénytelen beszerezni említett cikkek-ből napi szükségletét.

Nem akarjuk az illető úrnak fölnyitni üzleti könyveit, hogy abból győződünk meg, miszerint fenti tételnél mily összeget ír föl a veszteség-számlára tojás-export czímen; mert ez egészen az illető úr privát dolga, de azon másik körülmény, hogy akciója nyomán haladva, mintha csak egy amerikai tojáskirály lenne, kerülhetetlenül és teljes hidegvérrel tapos a közönség érdekében; ez már nem az illető úr privát dolga, hanem ez egy város közönségé. Minthogy pedig a város közönségének van illetékes hatósága is, remelhetőleg, az ilyen manőverektől a lakosságot megvédelmezi; mert szerintünk városunknak ugyis elég drága kis hetipiacza, a honnan sok szűkölködőnek is a többek között nap-nap után kell élnie, még nem az Amerikában divó trösztök és bojkottok talaja.

Az e fajta háboru a menyire áldatlan, éppen olyan kedvezőtlen és szokatlan is nekünk, és az ilyen harcok ellen lakosságunkat védelmezni kell; annyival is inkább, mert népünk a merkantilizmus szövevényes politikája ellen maga védekezni nem tud.

Kérjük a városi hatóságot, tiltsa meg, hogy Fesztinger A. Dávid úr ne állhassa el a heti vásárookra özőnlő falusiak sorát minden sorompónál, hogy a helyi piacra szánt tojás-szállítmányok nagy részét még ott foglalja le; mert ezt a jogot mint vámbérlő sem gyakorolhatja a nélkül, hogy ezen tényével bármily kis mértékben is ne ártson a közérdeknek. Korlátozza továbbá a hatóság azt is, hogy mielőtt a városi közönség szükségletét fedezte volna, ne legyen szabad egyáltalában sem tojás, sem baromfi-kereskedőnek a piacra küldött embereikkel mindent összevásároltatni. Ha nincs ilyen, hozzon a városi hatóság más városok mintájához képest, egy oly értelmű szabályzatot, hogy nagyban vevők, kivéve a marha és sertés állatvásárt, csak a hetipiac lezajlása után, meghatározott időtől vásárolhatják mindazon cikkeket, melyek a város közönségének napi fogyasztási cikkeit képezik.

Sallak Árpád.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be- küldeni sziveskedjenek.**

— **Megye-bizottsági tagválasztás.** A nagyenyedi választókerületben f. hó 18-án megejtett választáson Vincze Károly főispáni titkár választott meg Nagyenyedről a megyei törvényhatósági bizottság tagjának.

— **Iskolaszéki gyűlés Nagyenyeden.** Városi iskolaszékünk f. hó 17-en dr. Varró László polgármester, iskolaszéki elnök úr vezetésével igen fontos és érdekes tárgyakban tartott ülést. A gyűlés tárgyai voltak: 1. A közohajjra vált állami fiiskola létesítése és annak alkalmas területen leendő elhelyezése. 2. A jelenleg működő elemi leányiskolai tanítók fizetésének rendezése. 3. Gazdasági ismétlő iskola létesítése. 4. Az iparos- és kereskedő-tanoncz iskolák 1902—1903-ik tanévi költségelőirányzatának tárgyalása. E négy pontból álló tárgysorozat legfontosabb és legérdekessebbje tagadhatatlanul városunk népoktatás ügyének elodázhatatlanná vált rendezése, mely kérdés igen körültekintő és minden körülményt számba vevő eszmecseré után akkep javasoltatott, hogy a mostani négyosztályú elemi leányiskola hat osztályra kiegészítve a jelenlegi helyiségben marad továbbra is együttesen az áll. polgári leányiskolával, igen természetesen az isképület kibővítésével; míg a tervezett áll. fiiskola egyik csoportja, a hat osztályú osztott iskola a Szentkirály utczai a város által csak a közel múltban megvásárolt Klemm fele telken, a másik része szintén hat osztályú, de osztatlan és vegyes népiskola a Tot-utczában a mostani jarvaútkórház épületében nyerne elhelyezést. A második kérdést: a tanítók fizetésének rendezését kielégítőleg oldotta meg a gyűlés az által hogy a jelenben élvezett tanítói alapfizetéseket 200—200, a lakbérilletményeket 60—60 koronával javasolja kiegészíteni személyenként. A harmadik úgy a gazd. ismétlő isk. kérdése a be nem iskolázott ismétlő tankötelesek számbavételéig elhalasztatott. Végül az iparos és keresk. iskola 1902—1903-ik évi költségvetését változtatlanul fogadja el az iskolaszék.

— **Képviselői közgyűlés Nagyenyeden.** Folyó hó 19-én délelőtt 10 óran kezdve népes és nagy fontosságú közgyűlést tartott városunk képviselő-testülete

dr. Varró László polgármester elnöke alatt. Kisebb jelentőségű adminisztratív kérdések tárgyalása és jelentések tudomásul vétele után alapos és minden részletre kiterjedő ismertetésben sorra került a városi állami elemi oktatás korszakos kérdése. A képviselő-testület névszerinti szavazással egyhangulag elfogadta a városi iskolaszék fentebb ismertetett javaslatát, melynek fontosságára, városunk iskola-ügyének remelhető fellendülésének áldásos következményeire hozzájuk méltó helyen vissza fogunk térni. Addig is melegen üdvözöljük Nagyenyed város tanácsát ezen kérdés buzgó előkészítéséért és a képviselő testületet ez ügyben hozott böles határozatáért.

— **Erzsébet ünnepély** a polgári leányiskolában. Az évenként szokásos Erzsébet-ünnepélyt f. hó 19-en tartották meg kedves és élvezetes program keretében. Az ünnepélyt, melyen szep közönség gyűit egybe, karenek után Dömök Erzsébet igazgatónő nyitotta meg, beszédben hangsúlyozva az ünnep kegyeletes voltát és jelentőségét. A megnyitó után őt növendék Tordai Grail Erzsébet „Erzsébet és Hungaria“ cz. drámai költeményét adta elő, melynek zenejét Gáll A. szerette. Hungariát Csepregly M., magyar ifjut Nagy Irén, magyar leányt Albert Anna, Erzsébet szellemét Török Emma, egy fiatal leányt Töröly Anna személyesítette; a darabot zongorán Szász Ilus kísérte. A szép darab kelves és ügyes előadásáért, melyet nagy élvezettel és tetszéssel hallgatott végig a megjelent közönség, dicséret illeti meg az előadás rendezőt és szereplőit.

— **A városi közegészségügyi bizottság** nov. hó 16-án tartotta alakuló gyűlést, melyen elnökökké választották: dr. Bocz József és dr. Varró László, előadóvá dr. Winkler Albert, jegyzővé Balogh Ferenc. A gyűlés további folyamán tárgyalatott és elfogadott egy egészségrendőri szabályrendelet, melyben a város 9 egészségrendőri kerületre osztatott és minden kerületben a köztisztaság felügyeletével egy-egy közrendőr bizatott meg, ezen kívül az öt városi útkaparóknak 5 sikátor és 5 patak-átjáró tisztítása osztatott ki és a városi fertőtlenítő ügyköre is szabályoztatott. A patakon inneni öt kerületben az ellenőrzés továbbá az első rendőrbiztosra, a patakon tuli 4 kerületben a második rendőrbiztosra bizatott. A szabályrendelet a fertőző betegségek elleni óvintézkedések hatályosabbá tételét is czélozza, valamint a cselédmagaviselet ellenőrzését is. Tárgyalatott továbbá egy igen fontos alispáni rendelet, mely a fertőző betegségeknek az iskolákba behurcolását megakadályozni czélozza, a bizottság örömmel üdvözölte a rendeletben foglalt eszméket és a rendelet hatályosabbá tetele czéljából, annak szabályrendeletbe foglalását ajánlotta a város tanácsa útján a törvényhatóságtól kérelmezni. Végül dr. Mátyás Mihály bizottsági tag felszólt azon irányban, hogy egy közelebbi bizottsági gyűlésen a vízvezeték ügye vétessék tárgyalás alá.

— **A Nagyenyedi Székely-Társaság** f. hó 19-en este népes ülést tartott, melyen több fontos tárgy mellett különösen az a kérdés képezte megbeszélés tárgyát, miképpen lehetne vidékünk gazda-közönségének munkaerőre vonatkozó igényeit székely munkások szállításával kielégíteni. A fontos kérdés tárgyalásának részleteiről jövő számunkban fogunk beszámolni.

— **Az Önkényes Tűzoltó-Egylet** zenekara, mint sajnálattal ertesülünk, beszüntette működését. Nem tudjuk, mi az oka ezen derek testület elhatározásának; de annyit érzünk, hogy ezt a hanyatlást szomorúan fogjuk különösen hazafias ünnepélyeink alkalmával tapasztalni. Mindig meleg és lelkes érdeklődéssel lártuk, hogy ezen testület tagjai, időt és fáradságot hozva áldozatul, buzgón képeztek magukat és készséggel siettek ünnepélyeink emelésére. Kérjük a testület tagjait, hogy ha talán hirtelen kedvetlenségéből hozták felosztató határozatukat: a lehangelő tapasztalatok fölé emelkedve, tekintsék az ügynek szép és minden elfogulatlan polgár szemében elismerésre méltó voltát; s ebresszék fel a tűzoltó-egylet azon tényezőjét, mely a tagok közt mindig összekötő erős kapocsnak bizonyult.

— **„Nemzeti küzdelem“** cím alatt érdekes s megszívlelésre méltó füzetet adott ki a nagykarolyi görög-szertartású katolikus magyar hitközség. A magyar társadalom segítségéhez folyamodik, hogy magyar jellege megtartása czéljából támogassa ama mozgalomban, a melylyel ki akar válni a nagyváradi román püspöki egyházmegyéből, hogy visszatérhessen a munkács-i görög-katolikus magyar püspöki anya-egyházmegyéhez. A füzet elmondja, hogy a tiszta magyar egyházközséget feartóztathatatlanul elolashítja az olah egyházi kormányzat fenhatósága. Azt a teves felfogást akarják elhíttetni, hogy a görög-katolikus vallás, melyet orosz-uk és ruthennak is neveznek, azonos a románnal és más nemzetiség fogalmával. Történelmi adatokkal bizonyítják, hogy ez rosszakaratu megtevesztés, hogy ök

tősgyöke
román n
nyelvvél
végekép
paróchia
neveztek
fenhatós
a vallás
ügy mo
hogy me
arra a v
részletes
hogy az
hat a k

a raga
keze
A raga
kívül su
beteg a
csökken
hatók, d
a külső
fölepett
pedig az
telet kiti
sek. Azt
a külső
annak az
nagyobb
nem tudj
megfejni

A raga
tatja oly
juhról, l
ugynevez
átragad.
a száj-é
a körmöl
lesznek l
ragadás
szó, mert
betegség
mely istá
magát, o
betegsége
Sok gy
gadós és
az ugyan
marha, s

A har
a földön
tiszta. A
gaban, l
jár. Me
fajás es
beteg ál
folyó ge
latja az
etető vá
helyeken
egészség
a tarlón
csutka
között l
ség csira
jével a

Ez az
megszere
is. Így e
máskira
nyal, va
is lehet
Ezen
ják meg,
már ritk
ban a bi
bivalyok
tokra ez
azonban
tejtől.

A beto
meg az
egy eden
szóval h
egészség

tösgyökeres magyarok, a kiket a rájuk kényszerített román nyelvű anyakönyvezéssel, román nyelvű egyházi nyelvvel és tösgyökeres román lelkész segítségével végképp elakarnak szakítani a magyarságtól. A magyar parochiára a község ismételt kérése ellenére oláh papot neveztek ki, mire a hitközség az ellenséges egyházi fenhatóság ez eljárásával szemben egy memorandumban a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez fordult. Az ügy most itt van elbírálás alatt s az egyházközség, hogy meggyőzze igazáról a közvéleményt és ramatasson arra a veszélyre, a melylyel kérelme elutasítása jarna, részletesen megírja az egyházközség dolgait, remelve, hogy az igaz magyar, hazafias ügy érdekében számítanak a közhangulat nyomasára.

Közgazdaság.

Utmutatás

a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre és ezen betegség gyógyítására.

A ragadós száj- és körömfájásból eredő károk rendkívül súlyosan érintik a gazdát, mert nemcsak hogy a beteg állat a betegség alatt lesoványodik, a tejelése csökken és az ivagónó állatok munkára nem használhatók, de következménye ezen betegségnek az is, hogy a külső országok azon helyről, a hol ezen betegség föllepett és az ezel szomszédos községekből, gyakran pedig az egész járásból a hasított körmü állatok bevitele tilittják, nehogy a betegség hozzájuk is bevitessék. Azt pedig könnyű elképzelni, hogy ha nem lehet a külső országokba valamely állatfajt kivinni, akkor annak az állatfajnak az ára csökken, a mi pedig még nagyobb kár a gazdának, mint az, ha ökreit 1-2 hetig nem tudja befogni igára, vagy teheneit nem tudja megfejü.

Mi a ragadós száj- és körömfájás?

A ragadós száj- és körömfájás, mint a neve is mutatja olyan betegség, mely az egyik szarvasmarháról, juhról, kecskeről, sertésről vagy bivalyról, vagyis az ugynevezett hasított körmü beteg állatról a másikra is átragad. De a neve azt is mondja, hogy leggyakrabban a száj- és valamelyik lábán, esetleg mind a négy lábán a körmök is megbetegednek. vagy csakis a körmök lesznek betegek. Erre a betegségre talán valamennyi ragadós betegségek között legjobban ráillik a „ragadós” szó, mert tényleg a hazánkban ismert ragadós állati betegségek között ez a legragadósabb, úgy hogy a mely istállóba vagy gulyába, vagy csordába beveszi magát, ott rendszeren az állatok legnagyobb része megbetegszik.

Sok gazda tagadja, hogy a száj- és körömfájás ragadós és azt mondja, hogy azt a mérges harmat, vagy az ugynevezett mésharmattól kapja meg a szarvasmarha, sertés, juh, kecske vagy bivaly.

A harmat, mint ilyen egmagában ártalmatlan, mert a földön ez a legtisztább víz, ha tudniillik a levegő is tiszta. A harmat azonban betegséget is foglalhat magában, ha a legelőn vagy tarlón beteg állat legelt, vagy járt. Mert tudni kell, hogy a ragadós száj- és körömfájás csirájá bent van a ragadós száj- körömfájásban beteg állat nyálában szájából vagy a körmei közül kifolyó gnyben esetleg a tejében is. Ezt az állat elhulatlja az istállóban a legelőn, a tarlón, az uton, az etető vályuban, itató vödörben stb., egyszóval mindazon helyeken, a hol a beteg állat megfordul. Ha azután az egészséges állat ilyen helyekre kerül, a betegséget az egészséges állat is megkaphatja, mert a legelőn vagy a tarlón levő tüskés növények, szörös füvek, gabonacsutka stb. fülsebzik a körömágyat vagy a körmök között levő finomabb bőrt és ezek a növények a betegség csiráját úgy beojtják oda, mint az orvos az ő tüjével a kis gyermek bőre alá a himlő csiráját.

Ez az egyik módja annak, hogy az állat a betegséget megszerezze. De ezenkívül lehet sok sok más módja is. Így el lehet vinni a betegséget egyik helyről a másikra ruhával, csizmával, kezzel, tejjel, takarmánnyal, vakaróval, kefevel, istállóopróval, stb.-vel. De az is lehet ojtani egyik állatról a másikra.

Ezen betegséget csak a hasított körmü állatok kapják meg. Ezek közül legkönnyebben a szarvasmarha,

ban a bivaly, de szert 5 évvel ezelől kezdve a bivalyok is betegedtek az állategyesben. Más állatokra ez a betegség nem igen ragad át. Az ember azonban megkaphatja, különösen a beteg tehének nyers tejétől.

A betegséget gyakran az eimondottak után kapja meg az állat, de ezeknél sokkal veszedelmesebb az, ha egy beteg állattal összezsogol, egy jászoyból eszik, egy edényből vagy vályuból iszik, beteget nyal, egy szóval ha a beteggel bármilyen módon érintkezik a még egészséges állat.

Miről lehet a ragadós száj- és körömfájást felismerni?

Ha a befertőzött állaton betegség tünete még nem mutatkozik, akkor a gazda nem ismeri meg. Mert tudni kell, hogyha valamelyik állat betegeli vagy másképpen megszerzi a betegség csiráját, a betegség nem azonnal tör ki az állaton, hanem csak leggyakrabban ettől számított 3-ik vagy 5-ik napon, de ritka esetekben később is kitörhet. Másfel napnál rövidebb és 5 napnál hosszabb ideig csak kivételes esetekben szokott ez az ugynevezett lappangás tartani.

Az első tünet, a mi az állaton fellép, a láz, akárhol is szerezte meg az a betegséget, akár a szájában, akár a körmön; ez a láz különösen fiatal állatokon igen magas (40. 41 fok is), idősebb állatokon alacsonyabb, de rendszeren csak addig tart, míg a hólyagok kifejlődnek, azután leszall.

Azután a szájban vagy a körömágyon, vagy a körmök között, esetleg mind a két helyen, szarvasmarhánál gyakran a tögyön és néha a szutyakon (fényszajon), sertéséknél az ormányon is rendszerint borsónagyságu, eleinte tiszta, később gnyes, piszkos fehér (sárgásfehér) hólyagok emelkednek ki. Ilyenkor mar az állat nem igen szívesen eszik, esámcsoög, bőven nyálazik s ha a lába is fáj, gyakran fekszik.

Ezen hólyagok nemsokára felfakadnak, helyökön egyenetlen, czafoas szelü, vörös fekélyek (sebek) maradnak melyek azóban néhány nap alatt gyógyulnak, úgy hogy egy helyen, pl. a szájban fejlődött betegség, ha az jól gyógyittatik, többnyire 6-8 nap alatt gyógyul. Ennyi idő alatt gyógyul a lábán fejlődött betegség is, ha pontosan az állatorvos utasítása szerint gyógyítja a gazda.

Ha már a betegségnél hólyagok is fejlődtek, a gazda is könnyen felismerheti a bajt.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenvedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenvedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában

1069—1902. v. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenvedi kir. járásbíró-ság 1902. évi V. 769, 770. számú végzése következtében dr. Garda Kalmán ügyvéd által képviselt balazsfalvi takarékpénztár javára kisaknai Zoika Gerásim s t. ellen 110 kor. és 96 kor. s jár. erejéig 1902. évi szeptember hó 3-án foganatósított kielégítési végrehajtás után foglalt és 764 koronára becsült következő ingóságok, u. m. Zoika Gerásimnál dísznő, esőpléög, ló stb. 500 korona becsértékben, Zoika Stefanál 2 malacz és széna 36 korona becsértékben. Lodromán Györgynél 1 ló és széna 168 korona becsértékben nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenvedi kir. bíróság 1902-ik évi V. 769 2. sz. végzése folytán 110 kor. és 96 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi augusztus hó 25-ik napjától járó 6% kamatai erejéig Kisaknán az előljáóság házána leendő eszközlésére 1902. évi december hó 1-ik napjának d. e 10 óraja határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagyenveden, 1902. évi november hó 7-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

551 1-1

Somatose
oldható húsfehérnye
a hús tápanyagát tartal-
mazza (tojás fehérnye és
adományozott izületi kény-
ségeket) és a húsban
található 100 alkalommal
erősítő szep-
gyógy, a lóp álkórában
viszámáratul egynek-
nek — melibetegnek,
főlegbetegnek gnyor-
betegnek, — gyermek-
betegnek, szőlő kór-
ban szenvedő gyerme-
keknek gyógyítást
VÁS-SZÁLLÁS
alakjában pedig

Szervekben
— a hús tápanyagát tartal-
mazza (tojás fehérnye és
adományozott izületi kény-
ségeket) és a húsban
található 100 alkalommal
erősítő szep-
gyógy, a lóp álkórában
viszámáratul egynek-
nek — melibetegnek,
főlegbetegnek gnyor-
betegnek, — gyermek-
betegnek, szőlő kór-
ban szenvedő gyerme-
keknek gyógyítást
VÁS-SZÁLLÁS
alakjában pedig

668—1902. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1902. évi 18319 számú végzése következtében dr. Györfly Gyula ügyvéd által képviselt magyar lezártoló és pénzváltó bank javára marosújvári Laszlo József ellen 336 kor, 47 fillér s jár. erejéig 1902. évi maretius hó 16-án foganatósított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 760 koronára becsült következő ingóságok, u. m. külön-
böző hábitörök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1902. évi V. 70/2 számú végzése folytán 65 kor. 70 fillér hátralék tőkekövetelés, ennek 1902. évi augusztus hó 9. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódj és eddig összesen 12 kor. 44 fillérben bíróság mar megállapított költségek erejéig Marosújvárt végrehajtást szenvedő lakasna leendő eszközlésére 1902. évi november hó 21-ik napjának d. e 10 óraja határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat mások is le- és fölfüg-
laltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.
Kelt Marosújvárt, 1902. évi november hó 10. napján

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

552 1-1

**Várszeg-utcza 84. sz. a., 2 szoba,
konyha sat.-ból álló, jó karban levő
ház szabad kézből, készpénzfizetés
mellett eladó.**

**Érdeklődők bővebb felvilágosítást
kaphatnak a helyszínén.**

HIRDETMEY.

Ő. es. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közháza és jótékony cselekedetek fog fordítani 11 (tizenny) egy-nő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szant alap, 2. a kézdívarshelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdaszanyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Maria Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermek-nhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academia, 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház-egylet, 9. az országos díjok-egylet, 10. a budapesti politikai egyesület, 11. a budapesti Maria congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365 000 kor. ragnak**, és pedig

1 főnyerem	150 000 kor.	10 nyerem.	1 000 kor
1 "	50 000 "	20 "	500 "
1 "	20 000 "	50 "	100 "
1 "	10 000 "	100 "	50 "
2 nyeremény	5 000 "	1000 "	20 "
5 "	2 000 "	6500 "	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.
A húzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.
Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottóvándéki igazgató-szálnal Budapesten (Csepel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltóüzletben.
Budapest, 1902. évi július hó 1-én.

531 3-6 **A m. kir. lottóvándéki igazgatóság.**

Nagyenvedi kisegítő takarékpénztár r. t.
Alaptőke: 200,000 korona.
Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.
Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok erre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajlokból, fajszátn, teljes jóállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenik ebbeli szüküséglet az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.
oly árákon kerülhet pár év alatt, reaktívni csakúlv kiadással, melyen nemegy ember, de semmily állat, meg az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen károsok szárátk. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útmutatás és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu díszes árajegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési körlés nélkül. Az árajegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát basonra ne jordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családai egyaránt. Így meg azoknak a érdekében áll, kik rendelni szamit nem akarnak, mert bessen számos oly kölcsönök foglaltanak, melyek mindenkinek nagy szüküséglet tesznek.

Diócsmetek. Kétféles, drási jövedelmet hozó, a voltánál fogva, csak tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: **Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep**
Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Az intelligens közönség találkozási otthona.

Vorobicz Kálmán

Nagyenyed, Főter (Hid mellett)

Az őszi és téli idényre teljes szakképzett-ségem s e téren, hosszú időn át szerzett tapasztalataim folytán, oly előnyös bevasárlást tettem, nagyeredemű vevő közönségem nemes elve szem előtt tartásával, nagyobb részt

hazai gyártmányú árukkal,

hogy azon kellemes helyzetbe jutottam, a nagymennyiségű vétel folytán, miszerint minden cikket sokkal jutányosabban árulhatok, mint bárhol, mert: a már kezdetleges bizalmakat megerősíteni ohajtom. E kedvező körülmények hatása alatt van szerencsém dús raktáramra becses figyelmüket e helyen is felfűvni. Remek újdonságu női ruha-kelmek, divatselymek, mosobáronyok, barchetek, flanellek, téli posztó és haraszt-kendők, kész blousok, női és férfi fehérművek, nyakkendők hírneves magyar gyártmányú, finom női-, férfi és gyermek-czipók s harisnyák, csakis finom nyulszőrből készült férfi kalapok, szobaberendezések, szőnyeg-, függöny-, ág-és asztalterítőkben, paplanokban, vászon-, kézmű- és rövidárukban. Oriási választék mindennemű kézimunka-darabok s hozzávalókban, melyek figyelmes beosztása gyönyörködtetőleg hat vevő közönségemre.

Kitüntető bizalmu parancsukat várva vagyok kitűnő tisztelettel

63 73—* **Vorobicz Kálmán.**

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Árverési hirdetmény.

Alólírott mint vb. Zelechowszky János tömeggondoka ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint csodbírósnak 8326—902. csodszámu végzése alapján Zelechowszky János csodtömegéhez tartozó ingóságok, u. m. ágyak, asztalok, diványok, függönyök stb. nyilvános árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a 8326—902. csodszámu végzés folytán a helyszínen vagyis vb. lakásán leendő eszköz-lésére 1902. évi november hó 24-ik napjának d. e. 10 órája határnapul kitűztetik s ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érített ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron olól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz fizetendő

Gyulafehérvárt, 1902. évi november hó 10-én.

Dr. Felszegi Lajos,
tömeggondnok

550 1—1

Berkovits Béla

női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruha,

valamint

férfi-divat-különlegességi üzlete

Nagyenyeden, Főter 3. Minorita-rend épületében.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi idényre meg-erkeztek

a női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruhák,

valamint a

férfi-divat-különlegességi cikkek.

Ezen alkalommal hatorkodom a nagyeredemű közönség figyelmét az őszi idényre ujonnan berendezett raktáromra felhívni.

Raktáromon tartok legdivatosabb férfi-, fiu-és gyermek-öltönyöket, téli kabátokat, leg-ujabb Raglan kabátokat, bundákat, magyar gyártmányú kitűnő minőségű kalapokat, kézi munka által előállított férfi-, női- és gyermek-czipókat, nyakkendőket, fehérműt, valamint minden e szakmába vágó cikkek-eket.

Midőn a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, valamint legolcsóbb árjegyzé semről biztosítom, vagyok minél számosabb látogatásait kerve, szolgálatra készen

453 **Berkovits Béla.**

Saját szabó-műhely.

Kunyhók és paloták

lakóinak egyaránt sugárzik az a fényes csillag, mely világít és melegít és mely nem más, mint a **Szentírás.** E becses könyv most vesekelet jelent meg és **9 korona 60 fillért** egyedül Egriében (Helyesmegye) a **Verses Szentírás** kiadóhivatalában kapható. Ugyanaz megren-
40 fillér

483 7—14

Gráczi

lodent világhírű különlegességet alóírt szög a kereskedelembe hozza. Ez egy hamisítatlan tisztá gyapjából készült, esak-nem elválhatatlan és uraknak és hölgyek-nek elegáns ruhananyag. — **H & C H. I. A. N. T. S. C. H.** hölgyeknek 40 színben **„STYRIA”** uraknak, minden színben 140 cm. széles, méter **csak 7 kor. 50 fillér** uraknak, minden színben 140 cm. széles, méter **csak 7 kor. 50 fillér** Mintak ingyen küldetnek. 70 kor. magyarszövegű katalógus.

Erstes Grazer Kaufhaus in Graz.

Magyarnak PÉCS, Németnek BÉCS.
Ne küldjük pénzünket külföldre!

A legjobb órákat és ékszereket küld SCHÖNWALD IMRE óras és ékszerárúgyáros **PÉCSETT.**

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — Három évi jótállással.

Egy pontos nikkell zsebóra szép kivitelben	3 frt 50 kr.	Valódi ezüst kétfedeles anker remontoir erős szerkezettel, szép kivitelben	8 frt 25 kr.
Egy pontos nikkell ébresztő óra	1 frt 90 kr.	Valódi ezüst tula remontoir anker kétfedeles óra	10 frt 30 kr.
Valódi ezüst remontoir óra pontos járással	5 frt — kr.		

14 karátos arany láncok csinos szép kivitelben:
20 gramm nehéz 25 forint, 25 gramm nehéz 30 forint, 30 gramm nehéz 36 forint, 40 gramm nehéz 47 forint 50 kr.
Minden láncához aranyba foglalt köves lógók külön mérve 15—20 gramm súlyban 4 frt 50 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

Kitüntetve állami és aranyérmekkel.

233 36—40

Több ezer elismerő levél birtokomban van.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszerárúgyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója

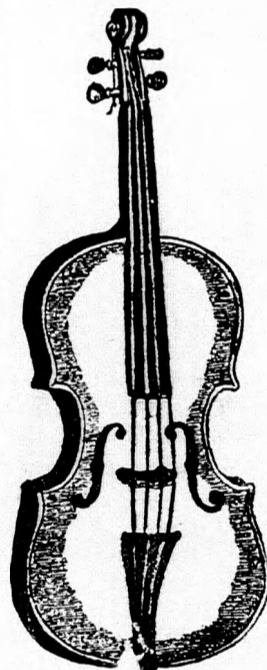
BUDAPEST, II. Lánchid-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták, czimballmok.

Általam konstruált **tárogatók** 30 fttól feljebb; iskola és zongorakiséret ingyen.**HARMONIKÁK** legjobb, elpusztíthatatlan hangokkal Különlegesség: acélhangu hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekar-felszerelések a legjutányosabb árba, előnyös feltételek mellett.

Képes árjegyzékekés pedig külön-külön: a) hangszerekről, b) harmonikumokról, c) harmonikákról
441 8—20

Beocsini Portland és Roman csemment, friss szállítmány, legolcsóbban minden állomásra szállítva. Valódi augsigi rézgálicz legerősebb permétezní valót-olcsó áron. Legszébb fehér vastag szálú szőlőkötőző raffia, igen olcsó és friss.

Mint bizományosa a legkitűnőbb magyar zománczolt bádog edény gyár-nak, oly előnyös árat értem el, hogy a márvány zománczu legegészsége-sebb főző edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis esu-por vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legujabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra” kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: 90 krtól fölfele — ugyszinte más nemű zománczos edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A tavaszi idényre megérkeztek a legkitűnőbb öntött acél ekefők, acél ekeekések, összeállított egyetemes ekek; ásók, kapák stb. mind a ma-gyar gyártmány termékei, sőt részben erdélyi gyártmány Gyémánt acél kaszák, stíriai gyártmány, teljes felelősség mellett, a közelgő évadra szin-tén érkezni fognak, ez a fajta 3 év óta legjobbnak bizonyult.

Az alábbi friss töltésű ásványvizek raktáromon mindig kaphatók: **Borszéki, Bikszádi, Budai keserű, Bilini, Előpataki, Glesszübli, Karlsbadi, Krondorfi, König Selters, Lewicói, Margit, Marien-badi, Parádi, Salvator, Sztójkai és Szobrancezi.**

Továbbá finom zamatu kávé v. font 60, 70, 90, 1.— frt.

Stearin-gyertya 30, 36, 42 kr.**Szappan** 1 rud 20, 24, 32, 48 kr.Kitűnő savanyító **eczet** f-hér és barna 1 liter 4, 6, 8, 10 kr.Mindenféle **kásákat, gőzmalmi liszteket** legolcsóbb áron ajánlok.Ajánlom saját gyártmányú **sodronyfonataimat** kertek, szőlők, épületek bekerítéséhez; elpusztíthatatlanok, árnyékot nem tartanak, tűzmentesek, olcsób-bak minden más kerítésnél és igen diszesek**Friss Korona tyukszem-tapasz, biztos hatásu, nálam kapható.****BISZTRITSANY LAJOS.**

113 32—52

Előfizet

helyben házi

Egész évre

Fél évre

Negyedévre

Egyes száma

Már

—centiméter

dok és gyáros

be

Nyílt té

(T. B.) N

elnöket, a

figyelmem

deit Elég

igazán ne

„ezollstokk

posodott s

„fűszereze

latos hide

hallgathat

legkisebb

ezzel pártj

mek beszo

szerte csat

gas színvo

Azon be

riadalmas

nyitottak,

czilians mo

Komjáthy,

balt, egy l

Széll, oly

felreértésü

vizsketegül

desre a sz

Leheteti

minden sze

zán lezudo

nezni a k

lapok vergo

üres beszé

Az „Egy

1899. XXX

részletesse

hedt pártk

nemzetiség

kai tevéke

Gyertya

mek, elő

előttem az

— No, l

En, a

termeszete

feleje, hog

O azonb

hogy teved

— Haha

finyáskodás

én jó fiu va

is elmondok

ismételte b

Vallat vo

O ezt biz

nyújtogatva

Nagybáty

odaváló ga

nagy csilla

kit Miklosn

pompasbrto

megért szá

foitni kész

lánnak hivi

bek csiripe

veztek a

FE